

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران

دانشکده پرستاری و ملامی

Log Book

پرستاری بهداشت مادر و نوزاد

عنوان درس: پرستاری بهداشت مادر و نوزاد

فیلد های بالینی: درمانگاه مادران باردار، بخشهای اتاق زایمان و بعد از زایمان و نوزادان طبیعی

مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری   تعداد واحد کلی: 2 واحد

پیش نیاز: دارو شناسی، فرآیند یادگیری و اصول آموزش به مددجو

مدت دوره: 20 روز یا 4 هفته 5 روزه (روز اول پراتیک در مرکز مهارتهای بالینی)

نام و نام خانوادگی کارآموز:

شماره دانشجویی:

هدف کلی درس: در پایان دوره کارآموزی دانشجو باید قادر باشد از مددجو بر اساس نیاز وی و استانداردهای علمی مراقبت به عمل آورده و مهارت کسب کند. و براساس مفاهیم پرستاری بهداشت مادران و نوزادان و نیز آموخته های نظری و اصول فرایند پرستاری از مددجو بآورداری کم خطر در درمانگاه پره ناتال، زایمان، بخش پره ناتال و نوزادان را به عمل آورده و آموزش های لازم را به دهد.

اهداف ویژه: از دانشجو انتظار می رود که در پایان کارآموزی قادر شد:

- 1- بررسی وضعیت جسمی - روانی مددجو را انجام دهد.
- 2- آموزش های لازم را به مددجو ارائه دهد.
- 3- مراقبت های ضروری را براساس شرایط مددجو با توجه به فرایند پرستاری ارائه و انجام دهد.

درمانگاه زنان باردار

ملاحظات	اجراشد	اجراشد	معیارهای کنترل دانشجوی در درمانگاه توسط استاد بالینی
			1 بررسی فیزیکی مادر شامل: کنترل
			2 فرمول مامایی G P AB Lch
			3 بررسی آزمایشات خون و ادرار: گروه خونی، CBC, Hb, FBS, BG, VDRL, HBsAB
			4 علائم حیاتی (فشارخون (Roll Over Test : Lt Lateral then supine ، -) کنترل وزن
			5 سر و صورت مددجو: (ادم، ماسک حاملگی، رنگ ملتحمه چشم)، دهان و دندانها و لثه ها
			6 پستانها: نوک سینه و.....
			7 شکم: خطوط حاملگی (استریا- لینانگرا) و بررسی ارتفاع رحم
			8 بررسی وضعیت جنین: بررسی نتایج مانورلئوپولد از حدود 32 هفتگ (پوزیشن جنین-سمع صدای قلب جنین، تعداد ریت ضربان قلب جنین، تعداد حرکات جنین در 1 ساعت یا شیفت 8 ساعته
			9 وضعیت گوارشی: یبوست، هموروئید
			10 وضعیت تغذیه: از نظر آهن و فولیک اسید و مینرال و پروتیین ها و ویتامین ها (هیپر ویتامینوز آ..)
			11 وضعیت سیستم ادراری: (سوزش ، تکرر، هماچوری)
			12 وضعیت تناسلی: (سوزش ،خارش، ترشح واژینال و لکوره)
			13 کنترل انتهاها: (ادم ، واریس)
			14 بررسی وضعیت روانی مددجو: (خوشحالی ،افسردگی، نحوه تطابق والدین با پدیده حاملگی..)
			15 بررسی آزمایشات کلینیکی: (خون و ادرار)
			16 بررسی ناراحتی های جزئی بارداری، شکم درد، ضعف، کمردرد، تهوع استفراغ، تکرر ادرار- سوزش سردل-کرامپ پا -تنگی نفس - و یار و ..)
			16 تخمین موعد زایمان (EDD or EDC) با قانون Nagele's Rule
			17 بررسی واکسیناسیون- کزاز ، سرخجه؟؟؟ ....
			18 آموزش به مددجو در مورد مراقبت های دوران بارداری پوشاک (کفش، لباس، شکم بند)-تغذیه-مسافرت-شغل-علائم هشدار دهنده ، نحوه مراجعه به درمانگاه -واکسیناسیون-شکایات جزئی-علائم هشدار دهنده ، دفع، رانندگی، سیگار-دندانها-رعایت بهداشت فردی (پوست، استحمام)، داروها- تراژون ها ، آمادگی جهت زایمان و تمرینات ورزشی، شیردهی، سبک زندگی بهداشتی، خواب و تغذیه و ورزش کگل و ...

چک لیست اتاق زایمان

ردیف	اقدامات پرستاری	اجرا شد	اجرا نشد	ملاحظات
1-	بررسی آزمایشات مددجو شامل: خون و ادرار			
2-	چک کردن پرونده- کنترل علائم حیاتی- کنترل سرم			
3-	نتیجه بررسی کنترل وضعیت جنین در داخل رحم			
4-	کنترل ارتفاع قله رحم- کنترل حرکات جنین			
5-	کنترل انقباضات رحمی- کنترل ترشحات رحمی، مایع آمنیوتیک و پارگی کیسه آب؟ یا خونریزی واژینال؟			
6-	کنترل تاریخ اولین روز آخرین قاعدگی تاریخ احتمالی زایمان			
7-	مراقبت های مرحله اول زایمانی (در فاز نهان، فعال و انتقالی و آموزشهای تمرینات تنفسی)			
8	مراقبت های مرحله دوم زایمانی، کنترل علائم حیاتی و سرم و میزان خونریزی رحمی، حمایت های روانی و تشویق به زور زدن و تمرینات تنفسی و مراقبتهای فوری از نوزاد (مجاری هوایی، گرم نگه داشتن و تعیین نمره آپگار دقیقه اول و پنجم، بررسی بندناف نوزاد (از نظر داشتن 2 شریان و یک ورید) ...			
9	مراقبت های مرحله سوم زایمانی، نتیجه بررسی جفت توسط عامل زایمان، لمس قله رحم و کنترل علائم حیاتی و سرم، میزان خونریزی رحمی، برقراری اولین تغذیه نوزاد با شیر مادر بر روی تخت زایمانی در صورت بلامانع بودن			
10	مراقبت های مرحله چهارم زایمانی، لمس قله رحم و میزان خونریزی، کنترل علائم حیاتی و سرم، بررسی ناحیه اپی زیاتومی و پرینه، بررسی پستان ها، بررسی مثانه ...			
11-	آموزش شیر دهی به مادر			

چک لیست بخش پس از زایمان

ردیف	اقدامات پرستاری	اجرا شد	اجرا نشد	ملاحظات
1-	بررسی مددجو از نظر پرونده زایمانی و انتقال به بخش بعد از زایمان، بررسی آزمایشات خون و ادرار-			

			2- پذیرش مددجو در بخش بعد از مرحله چهارم زایمان و دوره بعد از زایمان
			3- کنترل علائم حیاتی- کنترل خونریزی واژینال (نوع و میزان لوشیا)، کنترل و لمس قله رحم، کنترل سرم و داروهای تجویز شده
			4- بررسی وضعیت تغذیه ای از نظر ناشتا نبودن و قادر به دریافت خوراکی و مایعات مناسب و گرم
			5- بررسی سیستم گوارشی (بهداشت، دهان، نفخ، یبوست)
			6- بررسی سیستم ادراری (احتباس ادراری و پر بودن مثانه و آتونی رحم، سوزش و میزان ادرار و گزارش آن در 8 ساعت اول بعد از زایمان)
			7- بررسی سیستم پستانی (احتقان سینه ها، غدد شیری، نوک پستان ها)
			8- سر و گردن (رنگ پریدگی، مشاهده مخاط ملتحمه چشم، کم خونی، دوبینی، تاری دید، گیجی)
			9- کنترل HOMAN'S SIGN
			10 آموزش ورزش های بعد از زایمان، نحوه صحیح شیردهی، مراقبت از نوزاد (بند ناف، زردی فیزیولوژیک و ..)، روش های پیشگیری از بارداری، تغذیه دوران شیردهی، احکام دوره پس از زایمان-بهداشت فردی و خود مراقبتی مادر و تاکید بر مراجعه مادر و نوزاد 10 روز پس از زایمان

چک لیست نوزادان طبیعی

ردیف	تدابیر پرستاری	اجرا شد	اجرا نشد	ملاحظات
1-	شستشوی دست قبل و بعد از تماس با هر نوزاد ، داشتن دستکش و تمیز کردن دهان و حلق نوزاد توسط پوآر			
2-	تخلیه معده نوزاد از وجود مایع آمینوتیک و مکونیوم با NGT طبق دستور پزشک			
3-	بررسی ناحیه بینی، حلق و دهان از نظر ناهنجاری ها و دندانهای دوره نوزادی			
4-	قرار دادن نوزاد در وضعیت مناسب جهت تسریع تخلیه ترشحات			
5-	رساندن اکسیژن کافی به نوزاد هنگام دیسترس تنفسی			
6-	کنترل علائم حیاتی نوزاد (T,P,R) (درجه حرارت زیر بغل یا مقعدی) وزن کردن نوزاد			
7-	چک کردن تزریق عضلانی ویتامین K بمیزان 1 میلی گرم در نوزاد			
8-	پوشاندن نوزاد با لباس سبک و نازک -خشک نمودن نوزاد و کنترل (هیپوترمی و یا هایپرترمی نوزاد)			
9-	کنترل کلیه مراقبتهای فوری نوزاد - ریختن قطره چشمی اریترومایسین			
10-	چک کردن انجام مراقبتهای روتین نوزاد			
11-	چک کردن دفع ادرار و مکونیوم			
12-	بررسی فیزیکی کامل نوزاد از سر تا پاها			
13-	کنترل رفلکسها			
14-	خونگیری از پاشنه پای نوزاد			
15-	حمام نمودن سریع نوزاد در صورت هیپوترم نبودن، چک و تمیز کردن بند ناف			
16-	انتقال نوزاد با کات مخصوص - عدم ترک نوزاد در محل غیر ایمن			

			تمیز نگاه داشتن داخل پوشک نوزاد دختر و پسر	17
			اندازه گیری دور سر، دور سینه، قد، وزن	18
			بررسی و نظارت محل ختنه گاه در نوزاد پسر و آموزش به مادر جهت انجام آن بعد از ویزیت پزشک در 10 روزگی نوزاد	19
			خشک و تمیز نگه داشتن بند ناف قرار دادن آن خارج از پوشک	20
			بررسی زردی فیزیولوژیک (تست بلانش)	21
			برقراری تغذیه با شیر مادر بلافاصله بعد از زایمان	22
			چک کردن نحوه شیر خوردن نوزاد- نحوه تخلیه هوای معده پوزیشن مخصوص نوزاد بعد از شیر دهی، نداشتن استفراغ بعد از شیر خوردن قرار دادن نوزاد در وضعیت مناسب بعد از تغذیه	23

نمرات حاصل از ارزشیابی

1- فرم ارزشیابی کارآموزی دانشجویان پرستاری (4 نمره)

ضعیف (0)	متوسط (0/2)	خوب (0/4)	موارد ارزشیابی عمومی
			رعایت انضباط، وقت شناسی
			مسئولیت پذیری،
			ارتباط صحیح با همکار، مربی، بیمار و خانواده
			آراستگی ظاهری ضمن حفظ شئون اسلامی
			معلومات علمی، به کار گیری صحیح معلومات
ضعیف (0)	متوسط (0/2)	خوب (0/4)	ارزشیابی تخصصی
			گزارش نویسی و ثبت صحیح
			مشارکت در راند، سمینار، بحث گروهی
			انجام پروسیجرهای محوله
			آموزش و نیازسنجی آموزشی و مراقبتی در راستای رفع نیازهای جسمی، عاطفی، روانی، اجتماعی، معنوی بر اساس نیازهای مازلو
			مراقبتها بر اساس فرایند پرستاری

2- کنفرانس مراقبتی مرتبط با یکی از فیلدهای بهداشت مادر و نوزاد و ارائه یک داروی مهم رایج در بخش (2 نمره)

3- ارائه یک case report در بخشهای زنان زایمان بر اساس پرونده و فرایند پرستاری (2 نمره)

4- آموزش به مددجو از جمله خود مراقبتی و یکی از روشهای پیشگیری از بارداری (2 نمره)

نام بیمار	نیازهای آموزشی	اولویت آموزشی	خلاصه آموزشی	محتوای	روش آموزش	تأیید مربی

آموزش تنظیم خانواده (تهیه و تکمیل پرونده بهداشتی، آموزش قرص های خوراکی ضدبارداری LD، Minipil یا تنها پروژسترونی

و روش تزریقی و کاشتنی، روش بیولوژیک: سیکل پرپود، منقطع یا طبیعی، روش جراحی (TL/VASECTOMY)

5- لاگ بوگ (10 نمره)

مجموع نمرات: ..... از 20

ویرایش: مرداد 1400